

ביצה לד. (משנה) עד לה: (סוף הפרק)

ביאורים

שנת שמיטה - ספירת השנים מתבצעת במחזור של שבע שנים כשהשנה השביעית היא שבת הארץ ואסורה במלאכת הארץ. בנוסף הפירות הינם שייכים לכולם והם פטורים מתרומה ומעשרות. אחרי מחזור של שבע שמיטות מגיעה שנת היובל שגם היא אסורה במלאכת האדמה ופירות האדמה שייכים לכולם. הדין שכולם שווים בפירות תקף לא רק בבני אדם אלא גם בחיות יתירה מכך מהרגע שאין יותר פירות בשדה שמהם יכולים החיות לאכול יש חובה לבער את הפירות שנשארו בבית כל זאת בגלל שהפירות של השביעית צריכים להיות פתוחים לכל.

משנה

כיצד מזמין פירות בערב שבת?

(כשאינ בעיה של טבל, כגון: פירות שלא נגמרה מלאכתן בשנת שמיטה)

ר' אליעזר: מספיקה אמירה ולא צריך לפרט אלו פירות ייקח.

חכמים: צריך לסמן וצריך לפרט.

נחלקו האם יש 'ברירה'.

חצר

בפירות שנגמרו מלאכתן: קובעת למעשר.

בפירות שלא נגמרו מלאכתן: לא קובעת למעשר.

שבת

בפירות שנגמרו מלאכתן: קובעת למעשר.

בפירות שלא נגמרו מלאכתן: ר' נחמן: קובעת למעשר.

ר' יוחנן: לא קובעת למעשר

מתי שבת קובעת למעשר
ר"א: רק אם ייחד את הפירות לשבת
ר' יהושע: תמיד (גם אם לא ייחד)

ר' יוחנן:

- דברים אלו קובעים רק בפירות שנגמרה מלאכתן:
1. שבת. (בניגוד להלל ולר' אליעזר),
  2. תרומה (כר' יוסי בר' יהודה, ובניגוד לר' יעקב)
  3. חצר (כחכמים ובניגוד לר"א)
  4. מקח (כר' יהודה ובניגוד לת"ק)

נסיגנות הוכחה מהמשנה לשיטת ר"נ (ששבת קובעת גם בפירות שלא נגמרה מלאכתן)

נסיון הוכחה א':

מהמשנה משמע **שלר"א** שבת קובעת פירות שלא נגמרה מלאכתן (ולכן המשנה התייחסה לשנת שמיטה שבה אין חיוב מעשרות).

דחייה א' (שנכשלה):
 במשנה לא השבת קובעת אלא דיבור האדם!

דחיית דחיה א':
 ר"א סובר שמעשה לא קובע אז ק"ו שהדיבור לא קובע!

דחייה ב':

זו דעת ר"א בלבד, הסובר שאף הפרשת תרומה קובעת בדבר שלא נגמרה מלאכתו!

נסיון הוכחה ב':

מהמשנה משמע **שלחכמים** שבת קובעת פירות שלא נגמרה מלאכתן (ולכן המשנה התייחסה לשנת שמיטה שבה אין חיוב מעשרות).

דחייה:

לא השבת קובעת במשנה אלא דיבור האדם!